

Független Magyarország

Egy szám
200
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felülső szerkesztő:
FODOR KÁROLY
Helyettes szerkesztő:
JEGESS JÓZSEF

Előfizetési árak:
Egy hónap — — — — 5000 K
Negyedévre — — — — 15000 K

Egy szám
200
korona

Tapsol az ország

a miniszterelnök szolnoki beszéde azon részének, amelyben élesen, fenntartás nélkül szembe fordul a fajvédők csoportjával és szétfoztja az illúziókat azokról, amelyeket a fajvédők támasztottak azzal, hogy az ország népével elakarták hitetni, hogy felsőbb helyen egyet értenek velük, hogy helyeslik az ő taktikájukat, az ő programjukat. Végre valahára keletkezés nélkül véleményét hallott az ország a parlamentnek a legkisebb és leglármásabb, hatalomra legéhesebb csoportjáról. Végre megtudtuk, hogy a kormány ellene van annak a türelmetlen, északos politikának, amelyet Gömbösök képviselnek. Az ország népének nagy részét és a parlamenti pártok legtöbbszörét maga mögé csoportosíthatja a kormány abban a küzdelemben, amelyben le akarja küzdeni Gömbösök erőszakos előretörését. Itt, eunél a pontnál az ország népének tömege a kormányelnök mögött van, aninthyogy a leghathatóbb támogatásian részéről minden elfogulatlan köz részéről a külföldi közönség dolgában is. A szolnoki beszéd többi része talán nem váltott ki olyan egységes elismerést, mint amelyet a miniszterelnök várt volna. Új alakulást, új orientációt várt volna a közönség és ehelyett azt kapta, hogy aki a kormányt támogatni akarja, az helyezkedjék el a Wolfék-nál, akár a mér ékeltea liberális Heinrichéknél. Az ország népe nem ezt várta. Nem, hanem azt, hogy alakuljon ki egy olyan kormányzó egységes párt, amely a megértés, a türelm és a felekezeti béke megteremtésén, az oktatás szabadságának elve alapján nyugszik. Ez még messze van a liberalizmustól, de egyelőre ezzel is beéri az ország népe — átmeneti programnak.

Bethlen beszédének hatása.

Párizsból jelentik: Bethlen szolnoki nyilatkozatát az itteni lapok osztatlan rokonszenvvel fogadják. Az összes lapok „Magyarország feltámadása” címen írják a beszédéről.

Nem lesz Horánszky pénzügyminiszter.

Budapest. A „Nép” című lap azt írja, hogy Horánszky Lászlónak pénzügyminiszterré való kinevezés: befejezett tény, amit a fajvédők politika győzelmének mond. A Nemzeti Ujság beavatott forrásból azt a felvilágosítást kapja, hogy Horánszky ki-

nevezéséről szó sincsen, mert Kállay szilárdan ül a pénzügyminiszteri székben. Bethlen ugyan tárgyal ma Horánszkyval, de ez nem vonatkozik Horánszky kinevezésére. Az ő pénzügyminisztersége merő kózhalmány.

A jóvátételi bizottság munkája.

Budapest. A jóvátételi bizottság tegnap tárgyalta a kölcsön feltételeinek ügyét. A tárgyalásokat ma folytatják.

Párizs. A jóvátételi bizottság foglalkozott azokkal a javaslatokkal, melyek ma kerülnek letárgyalás alá. A javaslatokat kivétel nélkül elvben elfogadják, tehát ha a mai tanácskozáson valamely fordulat nem jön közbe, valamennyi javaslatot változatlanul elfogadják.

Párizs. A jóvátételi bizottság hivatalos közlése szerint a magyar osztály javaslatot készített, melyet a jóvátételi bizottság ma délelőtt 10 órai kezdettel megtartandó ülésén fog tárgyalni. A magyar osztály már tárgyalásokat folytatott a javaslatról a bizottság tagjaival és megegyezésre is jutott. Így valószínű, hogy a javaslatot elfogadják egy farancia részről kidőgozott javaslat alapján, mely szankcionálja a genfi megegyezéseket.

Massaryk beszéde a párizsi városházán.

Párizs. Massaryk elnök a párizsi városházán beszédet mondott, mely alkalmával a francia politikát egybefűbe dicsérte. Ugy tette fel Franciaországot, mint Kö-

zépEurópa békéjének megteremtőjét és kijelentette, hogy súlyos pillanatokban Franciaország mindig a béke megteremtésén fáradozott.

Figyelem

A Bimbula film III-ik része csak egy napra volt kapható, hogy a folytatást mindenki láthassa, az előadások kezdete kivételesen csütörtökön 4-6-8 és 10 órakor kezdődnek.

Jegyek már kaphatók a pénztárnál.

A német járadék bank.

Berlin. A német járadék bankról szóló törvény ma lépett életbe. Három egész és két tized milliárd járadék bankjegyet bocsátottak ki. A fedezetet a mezőgazdaság, az ipar és a kereskedelem nyújtja. Kibocsátottak ezek kivétel 500 márkás százalékos járadékleveleket.

Frühwirth Mátyást választották a somorjai kerület képviselőjévé.

Budapest. A somorjai kerületben kiirt időközi pótválasztás befejeződött. Frühwirth Mátyás egységes párti jelölt 1418, Cserny 330 szavazatot kapott. Ezek szerint a kerület képviselőjévé Frühwirth Mátyást választották meg.

Zürichi nyitás: Bpest 003·07 $\frac{1}{2}$

Megszűnik a német infláció.

Berlin. Luther pénzügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit és ismertette előttük a járadékbank technikai részét. Kifejtette, hogy minden valutareform sikerének előfeltétele a jóvátételi probléma megoldása. A birodalmi kormány elhatározta, hogy végrehajt minden olyan intézkedést, amely szükséges arra, hogy rendet teremtsenek a német valuta terén. Súlyt helyez arra, hogy az inflációt teljesen megszüntetessék.

Vasuti szerencsétlenség Ausztriában.

Bécs. Tegnap délelőtt 10 órakor a Friedek felől jövő vonat beleszaladt a Ratina felől robogó vonatba. Az összeütközés következtében 5 ember meghalt 75 súlyosan megsebesült.

Az angol munkáspárt elítéli az utódállamok kisebbségi politikáját.

As angol parlamenti legnagyobb ellenzéki pártjának, a munkáspártnak 31 tagu küldöttsége a napokban megérkezett Erdélybe, hogy tanulmányozza a kisebbségek helyzetét. A küldöttség vezetője Baston és Riley képviselőik, akik Kolozsváron az egyik magyar lap munkatársai előtt nyilatkoztak az erdélyi magyar kisebbség helyzetéről. Kifejtették, hogy az angol munkáspártnak, amelynek megbízásából járják most Erdélyt, az a véleménye, hogy a kisebbségi kérdés, különösen Középeurópában ma sokkal időszerűbb, mint valaha volt, amelynek belátható demokratikus rendezése nélkül az utódállamok konszolidációja és fejlődése ugyiszer van lehetetlen. A kisebbségi probléma, amelynek megoldásával szorosban össze vannak kapcsolva az európai területi és népi érdekek, nem rendkívüli kérdés, hanem egyike a világpolitikai jelentőségű, amelyet csak nemzetközi alapon lehet egy elintézni, hogy az európai béke érdekében szolgálja. Készen állnak arra, hogy megvitassák az utódállamok közötti tárgyalásokat, amelyek a nemzetközi kisebbségek politikai és jogai biztosítását, nem tartják meg és egyenlőre bizonytalan, hogy a kérdés hamar kerül napirendre. Kifejtették, hogy az angol munkáspárt nem szándékos döntőbíráskodást folytatni az erdélyi kisebbség ügyében, hanem a fennálló helyzetet tanulmányozni és a szükséges lépéseket megvitatni. Kifejtették, hogy az angol munkáspárt nem szándékos döntőbíráskodást folytatni az erdélyi kisebbség ügyében, hanem a fennálló helyzetet tanulmányozni és a szükséges lépéseket megvitatni.

— Beszámoló. Munkó Zoltán, a munkáspárt választókerületi képviselője, vasárnap, október hó 21-én tartja beszámolóját Szabadkán. Ennek során az erdélyi magyar kisebbség helyzetéről beszélt.

— Az önkormányzatok közgyűlése. A legújabb közgyűlések már tegnap megtörténtek. Van ezeken kívül is néhány fontosabb pont és néhány nyugdíjnyújtás és szabadság igényi kérvény.

Számúzták a szerbek a bunyevácokat a szabadkai város-házáról.

Nagy az elkeseredés a bunyevácok között.

A szerbek bevonulása után a megszállott területeken hamarosan a szájat kőpükre formálták az a közigazgatást a diadalittas „hódítók”. A magyar tisztviselőket kidobták a hivatalokból, helyüket új emberek foglalták el. Így volt ez mindentudó egy történet Szabadkán is, ahol a bunyevácok körében azok, akik pozícióra aspiráltak örökre elűzöttek a „szabadkai” bockoros hadsereget. A szerbek, hogy lekenyerezessék a szabadkai bunyevácokat, a közhívataltalossal való együttműködést bunyevác tisztviselőket, akik szintén valószínűleg társasági lettek a racionálisnak.

Fiatalkorúak kerültek ekkor vezető pozícióba, minden képtelenség az udva nélkül. Rendőrszolgálatok lettek még az aprikai és vegyesekkel, vezető

tisztviselőket azokkal is és trombitás őrmestert postafőnökök neveztek ki a szerb miniszter, aki valószínűleg még az őrmesterségig nem vitte. Természetesen, hogy az állapotok, melyek szembetűnően a szerb ellenkezők, nem adták jót és a fokozatosan bevezülő szerb akosság körében egymásba ellentétet tett a bunyevácok. Ekkor kezdtek romlani a bunyevác tisztviselőket és kezdtek kizárni őket a szabadkai város-házról. Most pedig, amint a szabadkai magyar nyelvű lapok jeleznek, teljesen száműzték a bunyevácokat a szabadkai város-házról. Nagyon természetesen, hogy az a bunyevácok körében nagy felháborodást keltett és a szerbek az bunyevácok között fennálló viszonyokról csak értesítik.

A bélyei kiirtott erdők. Milyen eredményeket produkál az állami gazdálkodás.

Szabadkáról írták: A Baranyasági erdőterület 133000 hektár bélyei állami uradalomról nagyon sokszor megkapították már, hogy az ott folyó gazdálkodási rendszer hamarosan csődbe kerüljön a nemrég még virágzó birtokot.

A bélyei erdőgazdálkodásról az állami birtokos az SHS királyi erdőgazdálkodási igazgatóság és legmodernebbi bevezetett birtok, amelyből az állami erdőgazdálkodásnak kellene szereznie.

Ennek az állami birtoknak igazgatóhelyettese, főbb tisztviselői és minden ellenőrzési hivatali közege gazdasági téren teljesen laikus.

Ilyen vezetőség mellett egészen természetesen, hogy kapordás és állandó pazarlással való kezelés jellemzi az uradalomban folyó gazdálkodást.

Legutóbb a belgrádi parlamentben egyik miniszter kiuntatta ugyan, hogy már nem fellelnek rá a birtokra, a miniszter azonban megtagadta. A sok millió bevételek ugyanis főleg a hatalmas erdők kiirtásából származnak. Az erdők részben beirtottak úgy, hogy a

birtok a fakel kiirtása, részben pedig az uradalom hátrélag termései is az eladott fanyagságból szép jövedelmeket mutat ki.

Az igazgatás is egészen rendszertelen végzik a ezeknek eredménye, hogy pár évvel ezelőtti évszázados erdő helyén már kopár sivatagok keltek ki.

Szakértők véleménye szerint csak az erdők hosszú évszázadok alatt nem pótolhatók az erdők helye a föld is csak hosszú évszázadok múlva tenhető termővé. Hogy miből mutatnak majd ki a három év múlva jövedelmeket az a jövő téma. A magyar impérium alatt lefűszött csak a birtokosok erdőket az a kiirtott földet végül utólagos pótlással, rendszeres vadgazdálkodással tartották be, állandóan javításokat eszközöltek, minden most ismeretlen fogalom. A bélyei birtokot viszont a csőd felé. Az egyre pusztuló bélyei uradalom hevesen érzi az ismerős szakemberek a legújabb bevezetéseket.

Mi ezeket a jellemző szavakat nem mondjuk, hanem mondjuk egy jogszabályi lap és mondjuk a belgrádi kormánykörökben is

Hogyan lehetne a szennyvizet a bajai uccákról eltüntetni?

A város csatornázásáról beszélni sem lehet.

A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén Burtik Andor dr városi tisztifőorvos jelentést tett azokról az állapotokról, melyeket a bajai uccákon tapasztalunk. Lapunk is több ízben említett már az a közbiztonság érdekében, azonban teljesen eredménytelenül, mert az uccák a csatornázás óta csak csúnyabb lettek, mint volt.

Munkatársunk kérdést intézett Burtik Andor dr városi tisztifőorvoshoz az iránt, hogyan lehetne a bajai uccákról a szennyvizet és a márfajta szemetet eltüntetni. Erre vonatkozólag a főorvos az alábbiakban fejtette ki véleményét:

— Az uccák tisztántartásának leggyorsabb módja az lenne, ha a várost megfelelő csatornázással látnák el. A mai körülmények között azonban teljesen képtelenség, hogy a város a csatornázást kiépítse, mert az rengeteg millióba kerülne. A csatornázással kapcsolatban a viaszot is kellene bevezetni, mert csak így lehetne teljes eredményt várni. A város pedig ma nagyon abban a helyzetben, hogy ezt megvalósítsa.

Egyelőre tehát más uton kellene megkísérelni a bajon. Az uccákon kevesen csak a csatornázást kell csinálni, amelyek az uccára kerülő vizet levezetik. Valóban Baján arról holispra nem lehet megvitatni a mosdóvizet kiöntését, mert a legtöbb udvar nem alkalmas arra, hogy azokat ott tudják a szék elhelyezni. Ezekkel a csatornákkal azonban meg lehetne oldani a kérdést és legalább annyiban javulnának az állapotok, hogy a kiöntött vizet nem gyűlné össze az uccán, hanem azonnal lefolyna. Az uccai folyókák tisztántartásáról a házigazdák lennének kötelesek gondoskodni.

As úgy a legközelebbi közgyűlésen is szóba kerül, ahol igyekezni fognak végre döntést venni a bajai uccák közbiztonsági ügyét.

Mindenestre módot kell találni arra, hogy a bajai uccák közbiztonsági szempontból végre kifogástalan állapotba kerüljenek.

A rohamosan emelkedő árak miatt fedezze téli szükségletét!

Míg a készlet tart: Rózsburgonya 32,000 K métermázsánként. Prof. Woltmann-féle étkezési fajburgonya 28,000 K métermázsánként. Vöröshagyma téli 26,000 K métermázsánként. Fejéskáposzta téli besavanyításra szép fehér kemény nagy fejek 34,000 K métermázsánként.

Kapható Sándor László vasuti raktárában a teherpályaudvaron. Telefonszám: 228. Nagyobb vételnél díjtalan hazaszállítás. Telefonszám: 228.

DEAK BANC
BUDAPEST
(Központi ügyintézés)
Osztályvezető: ...
A nov...
Nyitási
egyetlen...
Számlák
Számla...
Tőz...
Idegen...
pénzügy...
tat a leg...
kereslet...
Lombard...

MAI A ADIT BŐRÉRT
Az első Bajai Malméplő...
Kollár...
BUDAPEST

Építőmesterek és építetők figyelmébe!
 Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízáthatlan állandó raktár és egyed-
 arúsítóhely az
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Baja, Kölcsey-utca 2 szám alatt. (Budapesti-ut sark)

TERRENOL
 pala
 a legjobb!

Kivarró lányok

felvételnek a bajai Pozító és Takarógyárban.

Boroshordók

új és használt, minden mennyiségben

Aszokhordó

új 13-14 hektóliterig, legolcsóbban kapható

Klein Simonnál

Budapest, IX. Ráday-utca 32. szám.
 Telefon József 76-96. szám.

RIKANCST
 felvesz a Független Magyarorságra.

ELSŐ-BAJAI-TÖMÖRFA-BUTORGYÁR
POLLÁK JÓZSEF
 GYÁRTÉLEP-DÓMÓTOR-U-4
 TELEFON: 104.
 MINTARAKTÁR:
 KOSSUTH-U-23-TEL: 184
 FATELEP-BUDAPESTI-U-4
 TELEFON: 100.
 SÜRGÖNYCÍM:
 POLLÁK-BUTORGYÁR
 BAJA

Száraz, kemény **vágott fa**

minden mennyiségben kapható:
DELY GÉZA
 FATELEPEN.

HITELESITETT TIZEDES MÉRLEGEK
 A LEGJOBB KIVITELBEN MINDEN NAGYSÁGBAN RAKTÁRON
 AZ ELSŐ BAJAI MALOMÉPÍTŐNÉL
 KÖLCSEY-U. 2. BUDAPESTI-UT SÁRK.

Nedves falak szárazzá tételére használjon
„AKVABAR”
 elszigetelő olajat
Grünhut Miksa
 Spitzer féle tégla és cement
 Áruháza: Telefo: 160

Távirati árfolyamszolgálat
 Havi 3000 Koronáért naponta egyszer, az esti órákban távirati értesítést adunk a korona zürichi jegyzéséről, a Devizaközpont, budapesti terménytőzsde, közvágó-hídi húsvásár, sertésvásár, lóvásár, vágómarhávávásár, takarmányvásár, valamint a hűvelyesek és vetőmagvak piacának aznapj áraitól. Továbbá felvilágosításokat ad és megrendeléseket felvesz a
Magyar Távirati Iroda Rt. pécsi fiókjá.
 Pécs, Széchenyi-tér 17 szám I. emelet.

Diókoksz (Budapest gázgyári) raktáron
Poroszszen („Max Grube” legjobb fűtőszén)
Salgótarjáni darabos szén
Tatai tojás brikett
Pécsi kocka és diókovácsszén
 állandóan kapható
SCHÖN ÉS BAJAI
 vezérelt Schön Antal és Géza szénnagykereskedőknél
 Iroda: Haynald utca 13. —: Telefon 26.

Telefonszám: 121.
 Telefonszám: 121.
 Saját termelésű fával égetett darabos
MÉSZ
 Portland CEMENT
 retorta BÜKKFASZÉN
 és kátrány fedéllemez
 állandóan kapható:
Spitzer Illés
 BAJA,
 Budapesti-ut 8. Vásártér.
 Minden mennyiséget házhoz szállítok.

Hirdessen a Független Magyarorságra-ban

TERRENOL a szabadalmazott gyártmány Bajai (Fodor Sándor és Társa)

szén és kátrány fedéllemez: a Független Magyarország kiadóváltójától. J. K. árszám: Fodor Sándor